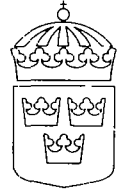

Regeringens proposition

1992/93:246

om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall (NORSAD-fonden)

Prop.
1992/93:246

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 25 mars 1993.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Alf Svensson

Propositionens huvudsakliga innehåll

Sverige har ratificerat avtalet om upprättande av NORSAD-fonden och NORSAD-fondens exekutivsekretariat. Avtalet förutsätter en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. I propositionen föreslås en sådan ändring.

Lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ skall ha följande lydelse.

Bilaga²

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer	
42 NORSAD-fonden och NORSAD-fondens exekutivsekretariat	Medlemmarnas representanter i fondens guvernörsstyrelse, medlemmar av exekutivsekretariatets styrelse samt personer med tjänst hos exekutivsekretariatet	Avtal den 31 januari 1990 om upprättande av NORSAD-fonden och NORSAD-fondens exekutivsekretariat med införda ändringar januari 1993. Åtagandet i 14 § e i NORSAD-fondens resp. NORSAD-fondens exekutivsekretariats stadga skall fullgöras genom att bestämmelserna i konventionen den 21 november 1947 om privilegier och immunitet för Förenta nationernas fackorgan tillämpas

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1993.

¹ Lagen omtryckt 1987:341.

² Senaste lydelse 1992:1367.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 25 mars 1993

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Hörnlund, Svensson, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Odell, Lundgren, Ask

Föredragande: statsrådet Svensson

Proposition om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall (NORSAD-fonden)

1 Inledning

Riksdagen har godkänt Sveriges anslutning till avtalet om upprättande av NORSAD-fonden och NORSAD-fondens exekutivsekretariat (prop. 1989/90:100, bet. 1989/90:UU15, rskr. 1989/90:223). Sverige ratificerade avtalet den 2 juli 1990. Avtalet trädde i kraft den 26 april 1991. Fonden inledde sin verksamhet samma år. En överenskommelse om ändring i avtalet under-tecknades av NORSAD-fondens medlemsstater den 26 januari 1993.

Fondens verksamhet syftar till att främja samarbete mellan de nordiska länderna och medlemmarna i den regionala samarbetsorganisationen för södra Afrika, SADC (Southern African Development Community). Fonden skall stimulera nya investeringar i SADC:s medlemsländer.

Till protokollet i detta ärende bör som *bilaga* fogas texten till de artiklar i avtalet som rör immunitet och privilegier.

Sveriges medlemskap i fonden aktualiserar en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

2 Föredraganden

2.1 Immunitet och privilegier

Avtalet om upprättande av NORSAD-fonden och NORSAD-fondens exekutivsekretariat samt stadgarna för fonden och för exekutivsekretariatet innehåller bestämmelser om immunitet och privilegier för fonden, för exekutivsekretariatet, för medlemsstaternas representanter i fondens organ samt för exekutivsekretariatets personal. Dessa bestämmelser berör samtliga stater som blir medlemmar i fonden.

I stadgarna anges att fonden och exekutivsekretariatet skall vara juridiska personer (artikel 3 i avtalet, 8 § i fondens stadga, resp. 10 § i exekutivsekretariatets stadga).

Fonden skall undantas från gällande lagstiftning i medlemsstaterna rö-

rande registrering, struktur, ändamål, funktioner etc. för juridiska personer av fondens typ, se 14 § a i fondens stadga. Efter att ha uppfyllt de krav som anges i högkvartersavtalet med staten där sekretariatet har sitt säte, skall även exekutivsekretariatet undantas från sådan lagstiftning i medlemsstaterna, se 14 § a i exekutivsekretariatets stadga.

Inom ramen för den verksamhet som de skall fullgöra enligt stadgarna, skall fonden och sekretariatet samt deras egendom undantas från inkomst- och direkt förmögenhetsskatt samt tullavgifter, stämpelskatt och alla andra offentliga avgifter på tillgångar eller på transaktioner utförda av nämnda organ, se 14 § b i resp. stadga.

Fonden och guvernörsstyrelsens medlemmar, liksom exekutivsekretariatet, medlemmarna i exekutivsekretariatets styrelse samt dess personal i deras officiella ställning skall i övrigt åtnjuta den immunitet och de privilegier som normalt beviljas sådana internationella organisationer. Guvernörsstyrelsens medlemmar, medlemmarna av sekretariatets styrelse och sekretariatets personal skall särskilt åtnjuta immunitet från rättsligt ansvar vad gäller handlingar eller skriftliga eller muntliga uttalanden som gjorts vid fullgörandet av deras uppgifter och inom ramen för deras befogenheter, se 14 § c i resp. stadga. Vid fullgörandet av förpliktelserna enligt dessa bestämmelser och vid bedömningen av den närmare innebörden av vad som avses med den immunitet och de privilegier som normalt beviljas internationella organisationer som NORSAD-fonden, bör bestämmelserna i konventionen den 21 november 1947 om privilegier och immunitet för Förenade nationernas fackorgan tillämpas.

När exekutivsekretariatet utför uppgifter för fondens räkning, skall det åtnjuta den immunitet och de privilegier som tillkommer fonden enligt avtalet och fondens stadga, se 14 § c i exekutivsekretariatets stadga.

2.2 Överväganden och förslag

Mitt förslag: Bilagan till 1976 års lag om immunitet och privilegier i vissa fall kompletteras så att lagen även omfattar NORSAD-fonden och NORSAD-fondens exekutivsekretariat.

Skälen för mitt förslag: Enligt 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall skall sådana internationella organ och därtill anknutna personer som anges i bilagan till lagen åtnjuta immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i avtal eller stadga som är i kraft i förhållande till Sverige. För att NORSAD-fonden, fondens exekutivsekretariat och dess personal m.fl. skall komma i åtnjutande av de förmåner som anges i överenskommelsen om upprättande av fonden bör till den nämnda bilagan fogas en ny punkt, punkt 42, som avser fonden, exekutivsekretariatet, medlemmarna i fondens guvernörsstyrelse, medlemmar av exekutivsekretariatets styrelse samt sekretariatets personal.

Den föreslagna lagändringen bör träda i kraft den 1 juli 1993.

3 Upprättat lagförslag

Prop. 1992/93:246

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom Utrikesdepartementet upprättats ett förslag till

lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

Den föreslagna lagändringen är av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse. Lagrådets yttrande bör därför inte inhämtas.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

**Agreement Establishing the Norsad Fund
and the Norsad Agency as amended January
1993**

Article 3

(a) "The NORSAD Fund " shall have legal personality as stated in Statute 8 of the Statutes of the NORSAD Fund". The Fund and the members of its Board of Governors shall be accorded by the Governments Parties to this Agreement all such Privileges and Immunities specified in Statute 14 of the "Statutes of the NORSAD Fund"

(b) "The NORSAD Agency" shall have legal personality as stated in Statute 10 of the "Statutes of the NORSAD Agency". The Agency and the members of its Board of Directors and staff in their official capacity shall be accorded by the Governments Parties to this Agreement all such Privileges and Immunities specified in Statute 14 of the "Statutes of the NORSAD Agency".

(c) The Government of the country in which "The NORSAD Agency" is to be domiciled will conclude a separate Headquarters Agreement with the Agency to grant the Agency, its Chief Executive, staff and employees Privileges and Immunities normally granted to similar international organizations and their personnel by the State of domicile.

**Statutes of the NORSAD Fund
(Annex A 2 to the Agreement of 31 January
1990 establishing the NORSAD Fund and the
NORSAD Agency as amended January 1993)**

Statute 8

Legal Personality, Representation, Domicile and Jurisdiction

(a) The Fund shall have legal personality.

**Avtal om upprättande av NORSAD-fonden
och NORSAD-fondens exekutivsekretariat
med införda ändringar januari 1993**

Artikel 3

a) NORSAD-fonden skall ha ställning som juridisk person i enlighet med vad som anges i paragraf 8 i NORSAD-fondens stadgar. Fonden och medlemmarna av dess guvernörsstyrelse skall av de regeringar som är parter i detta avtal beviljas alla de privilegier och den immunitet som anges i paragraf 14 i NORSAD-fondens stadgar.

b) NORSAD-fondens exekutivsekretariat skall ha ställning som juridisk person i enlighet med vad som anges i paragraf 10 i NORSAD-fondens exekutivsekretariats stadgar. Exekutivsekretariatet och medlemmarna av dess styrelse och personalen i deras officiella ställning skall av de regeringar som är parter i detta avtal beviljas alla de privilegier och den immunitet som anges i paragraf 14 i NORSAD-fondens exekutivsekretariats stadgar.

c) Regeringen i det land där NORSAD-fondens exekutivsekretariat skall ha sitt säte, kommer att sluta ett separat högkvartersavtal med exekutivsekretariatet för att ge exekutivsekretariatet, dess verkställande direktör, personal och de anställda de privilegier och den immunitet som staten i fråga normalt ger liknande internationella organisationer och deras personal.

**Norsad-fondens stadgar
(Bilaga A 2 till avtalet av den 31 januari 1990
om upprättande av NORSAD-fonden och
NORSAD-fondens exekutivsekretariat med
införda ändringar januari 1993)**

Paragraf 8

Juridisk ställning, representation, säte och jurisdiktion

a) Fonden skall vara en juridisk person.

(b) The Fund shall enjoy the full capacity necessary for the exercise of its functions and the achievement of its purpose, and may in particular:

- (i) enter into contracts;
- (ii) acquire, lease, hold and dispose of movable and immovable property;
- (iii) be a party to legal proceedings;
- (iv) conclude agreements with States or international organizations.

(c) The Fund shall be represented in and out of court by any person(s) or legal entity authorized for that purpose by the Board of Governors.

(d) The Fund shall have its domicile in Copenhagen, Denmark, in the offices of the Danish Ministry of Foreign Affairs, Danida, which is authorized to receive any legal notices, writs and other documents of behalf of the Fund, in respect of its role as depositary, for immediate communication to the proper organs of the Fund.

(e) With regards to commercial contracts with the Fund and other business issues the Fund shall be subject to the jurisdiction of the Danish courts of law. However, agreements entered into by the Fund may stipulate arbitration procedures or confer jurisdiction upon the courts of law of the SADC country involved.

Statute 14

Privileges and Immunities

(a) The Fund shall be exempt from complying with any demands of the legislation regarding registration, structure, purpose, functions etc of legal entities such as the Fund in any of the States Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993, and in particular be exempt from such legislation ("Lov om fonde og visse foreninger" and "Lov om

b) Fonden skall ha den fulla rättskapacitet som är nödvändig för att utföra sina uppgifter och uppnå sina mål och den kan framför allt;

- i) teckna kontrakt;
- ii) förvärva, hyra, inneha och avyttra lös och fast egendom;
- iii) vara part i rättsligt förfarande;
- iv) sluta avtal med stater eller internationella organisationer.

c) Fonden skall såväl inför som utanför domstol representeras av en eller flera fysiska eller juridiska personer som för detta ändamål befullmäktigats av guvernörsstyrelsen.

d) Fonden skall ha sitt säte i Köpenhamn, Danmark, i det danska utrikesministeriets avdelning för utvecklingssamarbete, Danida. Danida är i egenskap av depositarie befullmäktigat att för fondens räkning motta alla slag av rättsliga meddelanden, föreskrifter och andra handlingar för omedelbar vidarebefordran till fondens behöriga organ.

e) Vad gäller affärskontrakt som fonden tecknat och andra affärsfrågor skall fonden vara underställd dansk jurisdiktion. I avtal som ingåtts av fonden kan dock föreskrivas förlikning eller domsrätt av domstolar i det berörda SADC-landet.

Paragraf 14

Privilegier och immunitet

a) Fonden skall inte vara skyldig att iakttå gällande lagstiftning rörande registrering, struktur, ändamål, funktioner etc. för juridiska personer av fondens typ i någon av de stater som är parter i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993. Fonden skall i synnerhet vara undantagen från denna typ av lagstiftning som gäller i fondens

erhvervsdrivende fonde"; "Law on funds and certain associations" and "Law on profitmaking funds" respectively) in force in Denmark where the Fund is domiciled

(b) Within the scope of activities authorized by these present Statutes the Fund and its property shall, in the territory of all States Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 be exempt from income and direct property taxation and from customs duties, stamp duties and any other public duties on the Fund's assets or on transactions performed by the Fund.

(c) The Governments Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 will take any proper steps to facilitate the operation of the Financial Facilities, including the necessary arrangements with the Central Banks for the recycling to the Fund of future foreign exchange earnings by the client enterprises. A retention scheme for income in convertible currency shall be applied, or be established, where it does not exist, in each SADC Member State Party to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993. The Central Banks or other SADC Government Agencies shall have no direct obligation to fill the gaps in the ability of a project to repay the currencies provided by the Fund to such project. The Fund, through the NORSAD Agency, shall agree with the relevant Authorities in each SADC Member State Party to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 on the practical implementation and arrangements for the current operations of the Fund. Project companies supported by the Fund shall, however, require the same licences, permits, etc. for their establishment and operations as any other industrial venture in the country concerned.

hemland Danmark ("Lov om fonde og visse foreninger" och "Lov om erhvervsdrivende fonde"; "Lagen om fonder och vissa föreningar" och "Lagen om näringsidkande fonder").

b) Inom ramen för den verksamhet som dessa stadgar medger skall fonden och dess egendom i alla stater som är parter i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993 undantas från inkomst- och direkt förmögenhetsskatt samt tullavgifter, stämpelskatt och alla andra offentliga avgifter på fondens tillgångar eller på transaktioner utförda av fonden.

c) De regeringar som är parter i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993 skall vidta alla lämpliga åtgärder för att underlätta fondens verksamhet i form av till förfogandeställande av finansiella resurser, inbegripet nödvändiga arrangemang med centralbankerna för återbetalning av kundföretagens framtida inkomster i utländsk valuta till fonden. Ett system för att inkomster i konvertibel valuta skall komma de säljande företagen tillgodo skall tillämpas eller upprättas, om sådant inte finns, i varje SADC-medlemsstat som är part i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993. Centralbankerna eller andra statliga myndigheter i SADC-länderna skall inte ha någon direkt skyldighet att ersätta fonden om det understödda projektet inte förmår återbetala den valuta som fonden tillhandahållit. Fonden skall genom exekutivsekretariatet avtala med de berörda myndigheterna i varje SADC-medlemsstat som är part i avtalet av den 31 januari 1990, med införda ändringar januari 1993, om det praktiska genomförandet av och arrangemangen för fondens löpande verksamhet. För projektföretag som stöds av fonden skall emellertid krävas samma licenser, tillstånd etc. för deras grundande och verksamhet

(d) The Government of the SADC Member States Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 shall grant to the Fund the right to hold interest bearing deposits in their respective currencies, whether such deposits are payable on sight or after an agreed period of time.

(e) The Governments Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 shall grant to the Fund and to the members of the Board of Governors any other appropriate privileges and immunities as are normally granted to such international organizations. In particular the members of the Board of Governors shall be granted immunity from legal process in respect of acts done or words written or spoken in the exercise of their functions and within the limits of their duties.

**Statutes of the NORSAD Agency
(Annex B 2 to the Agreement of 31 January 1990 establishing the NORSAD Fund and the NORSAD Agency as amended January 1993)**

Statute 10

Legal Personality, Representation, Domicile, and Jurisdiction

(a) The Agency shall have legal personality.

(b) The Agency shall enjoy the full capacity necessary for the exercise of its functions and the achievement of its purposes, and may in particular:

- (i) enter into contracts;
- (ii) acquire, lease, hold and dispose of movable and immovable property;
- (iii) be a party to legal proceedings

som för varje annat industriföretag i det berörda landet.

d) De regeringar i SADC-medlemsstater som är parter i avtalet av den 31 januari 1990, med införda ändringar januari 1993, skall bevilja fonden rätt att hålla räntebärande depositioner i sina respektive valutor, oberoende av om dessa depositioner skall betalas vid sikt eller efter en avtalad tid.

e) De regeringar som är parter i avtalet av den 31 januari 1990, med införda ändringar januari 1993, skall bevilja fonden och guvernörsstyrelsens medlemmar alla andra vederbörliga privilegier och den immunitet som normalt beviljas sådana internationella organisationer. Guvernörsstyrelsens medlemmar skall framför allt beviljas befrielse från rättsligt ansvar vad gäller handlingar eller skriftliga eller muntliga uttalanden som medlemmarna gjort vid utövandet av sina uppgifter och inom ramen för sina befogenheter.

**Norsad-fondens exekutivsekretariats stadgar
(Bilaga B 2 till avtalet av den 31 januari 1990 om upprättande av NORSAD-fonden och NORSAD-fondens exekutivsekretariat med införda ändringar januari 1993)**

Paragraf 10

Juridisk ställning, representation, säte och jurisdiktion

a) Exekutivsekretariatet skall vara en juridisk person.

b) Exekutivsekretariatet skall ha den fulla rättskapacitet som är nödvändig för att utföra sina uppgifter och uppnå sina ändamål och den kan framför allt:

- i) teckna kontrakt;
- ii) förvärva, hyra, inneha och avyttra lös och fast egendom;
- iii) vara part i rättsligt förfarande;

(iv) conclude agreements with States or international organizations.

(c) The Agency shall be represented in and out of court by any person(s) or legal entity authorized for the purpose by the Board of Directors.

(d) The Agency shall have its permanent domicile in a SADC Member State where its administrative office shall be situated and from which the functions to be performed by the Agency for the NORFAD Fund will be carried out.

(e) With regard to commercial contracts and other business issues the Agency shall be subject to the jurisdiction of the courts of law of the host country. Agreements entered into by the Agency may however, stipulate arbitration procedures or confer jurisdiction upon the courts of law of the SADC country involved.

Statute 14

Privileges and Immunities

(a) Having complied with any requirements specified in the Headquarters Agreement to be made with the Government of its country of domicile, the Agency shall be exempt from complying with any demands of the legislation regarding registration, structure, purpose, functions etc. of legal entities such as the Agency in force in any of the States Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993

(b) Within the scope of activities authorized by these present Statutes, the Agency and its property shall be exempt in the territory of all States Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 from income and direct property taxation and from customs duties, stamp duties and any other public du-

iv) sluta avtal med stater eller internationella organisationer.

c) Inför och utanför domstol skall exekutivsekretariatet representeras av en eller flera fysiska eller juridiska personer som befullmäktigats för ifrågavarande ändamål av exekutivstyrelsen.

d) Exekutivsekretariatet skall ha sitt stadigvarande säte i en SADC-medlemsstat, i vilken dess administrativa kansli skall vara beläget och från vilket exekutivsekretariatets uppgifter för NORFAD-fonden skall utföras.

e) Vad gäller kommersiella kontrakt och andra affärsfrågor skall exekutivsekretariatet vara underställt värdlandets jurisdiktion. I avtal som ingåtts av exekutivsekretariatet kan dock föreskrivas förlikning eller domsrätt av domstolar i det berörda SADC-landet.

Paragraf 14

Privilegier och immunitet

a) Efter att ha uppfyllt alla de krav som anges i det högkvartersavtal som skall ingås med regeringen i det land där exekutivsekretariatet skall ha sitt säte, skall exekutivsekretariatet inte vara skyldigt att iaktta gällande lagstiftning rörande registrering, struktur, ändamål, funktioner etc. för juridiska personer motsvarande exekutivsekretariatet som är i kraft i någon av de stater som är parter i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993.

b) Inom ramen för den verksamhet som dessa stadgar medger skall exekutivsekretariatet och dess egendom i alla stater som är parter i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993 undantas från inkomst- och direkt förmögenhetsskatt samt tullavgifter, stämpelskatt och alla andra offentliga av-

ties on the Agency's assets or on transactions performed by the Agency.

(c) The Governments Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 will grant to the Agency in its performance of functions on behalf of the NORSAD Fund all such Privileges and Immunities provided to the Fund by the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 and the "Statutes of the NORSAD Fund".

(d) The Governments of the SADC States Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 shall grant to the Agency the right to hold interest bearing deposits in their respective currencies, whether such deposits are payable on sight or after an agreed period of time.

(e) The States Parties to the Agreement of 31 January 1990 as amended January 1993 shall grant to the Agency and its staff and to the members of the Board of Directors any other appropriate Privileges and Immunities normally granted to such international organizations. In particular the members of the Board of Directors and the staff of the Agency shall be granted immunity from legal process in respect of acts done or words written or spoken in the exercise of their functions and within the limits of their duties.

gifter på exekutivsekretariatets tillgångar eller på transaktioner utförda av exekutivsekretariatet.

c) De regeringar som är parter i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993 skall bevilja exekutivsekretariatet, vid utförandet av dess uppgifter för NORSAD-fondens räkning, alla de privilegier och den immunitet som beviljas fonden genom avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993 och NORSAD-fondens stadgar.

d) Regeringar i de SADC-medlemsstater som är parter i avtalet av den 31 januari 1990 med införda ändringar januari 1993 skall bevilja exekutivsekretariatet rätt att hålla räntebärande depositioner i sina respektive valutor, oberoende av om dessa depositioner skall betalas vid sikt eller efter en avtalad tid.

e) De stater som är parter i avtalet av den 31 januari 1990, med införda ändringar januari 1993, skall bevilja exekutivsekretariatet och dess *personal och styrelsens medlemmar* alla andra vederbörliga privilegier och den immunitet som normalt beviljas sådana internationella organisationer. Exekutivstyrelsens medlemmar och exekutivsekretariatets *personal* skall framför allt beviljas befrielse från rättsligt ansvar vad gäller handlingar eller skriftliga eller muntliga uttalanden som gjorts vid utförandet av sina uppgifter och inom ramen för sina befogenheter.
